

svojem temeljnom obliku *clausa*, i to u svim značenjima, u drugim je pak jezicima, i opet u svim značenjima, prilagođen prema latinskoj umanjenici *clausula*, u hrvatskom kao klauzula, i u tome nam je liku svima dobro poznat. Stoga treba da glasi tako i kad ga rabimo kao sintaktički naziv. Nema značenjske razlike između nazivâ klauzula i klauza, pa nema nikakve potrebe za tim nazivnim dvojstvom. A klauza nikako ne odgovara hrvatskoj tradiciji, odbacuje izbor koji je već davno učinjen i potpuno se potvrdio.

Hrvatska je skladnja Ive Pranjkovića knjiga koja nas obogaćuje. Nitko koga

zanima hrvatska ili opća sintaksa neće je uzeti u ruke bez dobitka. Treba stoga izreći zahvalnost autoru, treba zahvaliti i nakladniku koji se u teškim vremenima odlučio na takav pothvat i ostvario ga. A svima koji se ozbiljno zanimaju za hrvatski jezik treba preporučiti da tu knjigu uzmu u ruke, pročitaju je i prouče. Znajući za sve ono što bi ona trebala biti, a nije, valja to učiniti radi onoga što ipak jest. Time, naime, uza svu metodološku nedostatnost može biti i korisna.

Radoslav Katičić

KOJI JE TO DJED BOŽIĆNJAK?

Upravo sam pročitao u časopisu "Jezik" u članku *Najbolja i najgora riječ 1993. godine* ovo: *Djed Božićnjak - zamjena za komunističkoga Djeda Mraza ili srpskoga Božić-Batu* (Vjesnik, 8. 1., str. 23A). S tim u svezi nekoliko napomena:

1. Svi mi Hrvati katolici vjerujemo u Isusa i u to da se on rodio u Betlehemu, onako kako nas iz malena uči naša sveta katolička Crkva, pa i našoj djeci darove za Božić donosi *Mali Isus* (a ne nikakav Djed, pa niti Djed Božićnjak). Nikada našoj djeci darove ni za Božić, ni za Novu godinu nije donosio nikakav Djed, pa ni Djed Mraz komunistički;

2. Oni, pak, koji nisu kršćani i ne drže do Božića, oni za božićne blagdane i ne darivaju svoju djecu, pa im također ne treba Djeda Božićnjaka.

Djed Božićnjak nasilno je mijenjanje bivšega komunističkoga Djeda Mraza koje ne postiže cilj, jer je Djed Božićnjak izvan izvornoga hrvatskog katoličkog duha, pa stoga i Djed Božićnjak ide u isti koš u kom je i Djed Mraz. Djed Božićnjak asocira na Djeda Mraza, a osim toga, umjetna je kovanica koja ne može prikriti svoje jezično antihrvatstvo. Vjerojatno je Djed Božićnjak nikao u nekoj liberalističko-naprednjačkoj i u vjerskom pogledu indiferentističkoj glavi koju je umišljena intelektualističnost uzdigla u neke nadnacionalne i nadpovijesne sfere. Treba se čvrsto zaузeti protiv takvih izraza kao što su Djed Božićnjak i još više protiv njihovoga mogućega unošenja u naš hrvatski jezik, koji je stoljećima bio i namjerno kvaren.

Dakle *Mali Isus*, a ne nikakav Djed, pa ni Djed Božićnjak.

Nikola Bičanić